

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

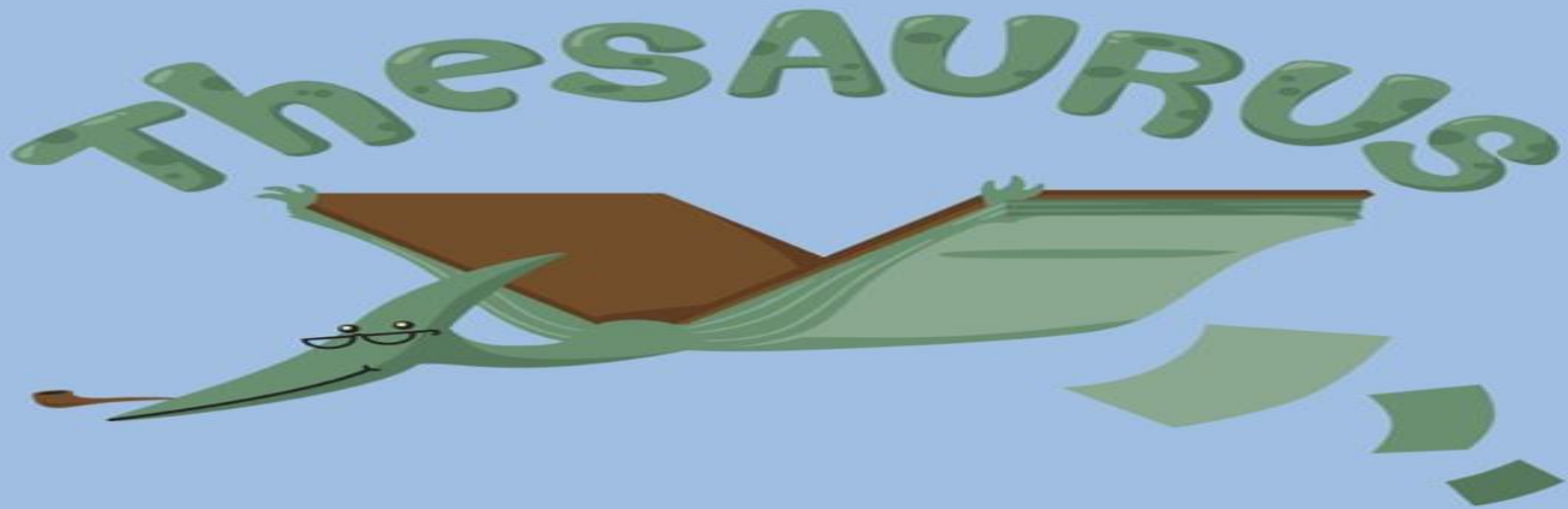
۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

آسیب شناسی انتشار اصطلاح نامه در ایران با نگاهی بر اصطلاح نامه های حوزه سلامت

دکتر مریم کازرانی

استاد یار دانشکده پیراپزشکی - دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران - ایران

Kazerani.m@gmail.com

The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow

18-19 november 2014

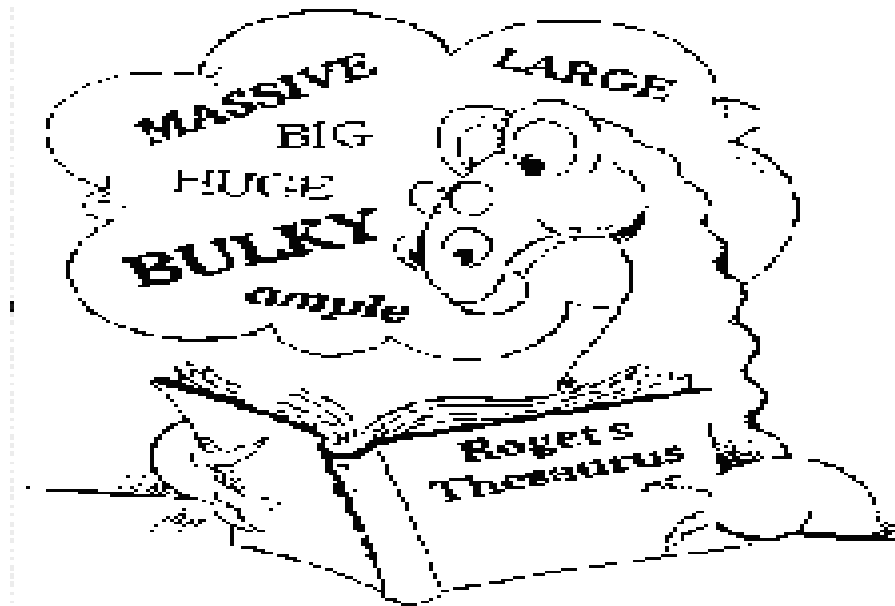
نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- رشد سریع منابع اطلاعاتی نیازمند سیستم بازیابی یکپارچه ای است که جامعیت و مانعیت اطلاعات را تضمین کند این مهم با داشتن اصطلاح نامه های تخصصی استاندارد امکان پذیر است.

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- هر اصطلاح نامه به عنوان یک ارگانیزم زنده باید بطور منظم روزآمد شود و این امر در سیستم های ذخیره و بازیابی اطلاعات یک نیاز است، به طوریکه با افزایش تعداد اسناد نمایه سازی شده نیاز به اصلاح و تغییر نیز افزایش می یابد

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- در حال حاضر ویرایش های جدید اصطلاح نامه های پرکاربرد نظیر کب، مش ، یونسکو و ... نشان از اهمیت خاص این ابزار دارد که با وجود امکانات جدید در این حوزه هنوز جایگاه پراهمیت خود را در نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات حفظ کرده است

- در این پژوهش به مشکلات خرد و کلان انتشار اصطلاح نامه در ایران با نگاهی بر ساختار محتوی اصطلاح نامه های حوزه سلامت (اصطلاحنامه پزشکی فارسی و اصطلاحنامه بهداشت) و مقایسه روند انتشار آن ها با اصطلاح نامه های علوم پایه پرداخته شده است.

the
COMPARATIVE
study

The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

علوم پایه

علوم زیستی

علوم زمین

شیمی

فیزیک

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

علوم سلامت

پزشکی

ارتقای
بهداشت

اصطلاح نامه شیمی (۱۳۸۳)

اصطلاح نامه علوم زیستی (۱۳۸۳)

اصطلاح نامه علوم زمین (۱۳۸۴)

اصطلاح نامه فیزیک (۱۳۸۵)

اصطلاح نامه علوم کشاورزی (۱۳۸۹)

حوزه علوم پایه

حوزه پزشکی و علوم وابسته

سرعنوان های موضوعی پزشکی فارسی (۱۳۷۲)

اصطلاح نامه ارتقای بهداشت (۱۳۸۴)

اصطلاح نامه پزشکی فارسی ویرایش یک (۱۳۷۷)

اصطلاح نامه پزشکی فارسی ویرایش دو (۱۳۸۴)

• در پژوهش سال ۱۳۹۱ با عنوان ” ارزیابی اصطلاح نامه های
منتشره در ایران بر اساس استاندارد ANSI/NISO z39.19 2005 ”

کلیه اصطلاح نامه های فارسی از چهار بعد :

* روابط معنایی

* ساختار شکلی

* نحوه ی ارائه اصطلاح نامه

* مدیریت سیستم اصطلاح نامه

مورد بررسی قرار گرفتند.

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- یافته های پژوهش در بخش روابط معنایی نشان داد میانگین میزان رعایت استاندارد مربوط به این بخش در اصطلاح نامه های علوم سلامت و علوم پایه به ترتیب ۹۴٪ و ۹۲٪ بوده است.

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- در بخش ساختار شکلی اصطلاح نامه های علوم سلامت و علوم پایه، میزان رعایت استاندارد به ترتیب ۸۴٪ و ۹۱/۵٪ است..

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- میزان بهره گیری از استاندارد در بخش نحوه ی ارائه در اصطلاح نامه های علوم پایه ۵۴/۵ و در اصطلاح نامه های علوم سلامت ۶۶٪ است.

- در بخش مدیریت سیستم اصطلاح نامه ها در هر دو حوزه ی سلامت و علوم پایه ، میزان استاندارد های رعایت شده ۱۴٪ است که این میزان کم رعایت استاندارد ها در این بخش تامل بر انگیز است.

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

- با انتشار فعال اصطلاح نامه در دو دهه، انتظار می رود با گذشت زمان، روند رو به رشد شاخصه های مدیریتی را در اصطلاح نامه ها شاهد باشیم. در حالیکه یافته ها نشاندهنده آن است که تهیه اصطلاح نامه در ایران از مؤلفه های رو به رشد مدیریتی در حوزه خود، پیروی نمی کند.

- یافته ۱۴٪ در بخش سیستم مدیریت اصطلاح نامه می تواند به دلیل مشکلاتی باشد که تهیه کنندگان اصطلاح نامه برای انتشار ویراسته های جدید اصطلاح نامه های خود دارند و در واقع نسبت به ویراست جدید اصطلاح نامه مطمئن نیستند و تمهیدات لازم را برای انتشار ویراست های بعدی در نظر نمی گیرند.

- عدم ارتباط و تعامل مطلوب تهیه کنندگان اصطلاح نامه و نرم افزار سازان آن، باعث انجام کارهای موازی و تکراری است. حل این مسأله مستلزم تحولات عمیق فرهنگی، اجتماعی و علمی است و تنها مدیریتی همه جانبه و همسو با دیگر بخش های مدیریتی در سطح ملی می تواند در این زمینه نقش اساسی داشته باشد.

در پژوهش های مرتبط دیگر نیز برخی از مشکلات حوزه ی مدیریت اصطلاح نامه ها در ایران عبارت است از :

- ناکارآمدی و ناکارایی نظام های ذخیره و بازیابی در کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

- نبود نهاد متولی تهیه اصطلاح نامه در سطح ملی

- عدم آشنایی متخصصان جامعه از ماهیت، کارکرد و کاربرد های اصطلاح نامه ها

- مشکلات مالی

- کمبود پژوهش در زمینه نقد اصطلاح نامه ها

پیشنهادات سطح خرد

- اشراف و آگاهی دست اندرکاران قبل از تهیه اصطلاح نامه نسبت به استاندارد ها.
- توجه به پشتوانه انتشاراتی و پشتوانه کاربر بصورت مدون و مستند.
- شناسایی، ارزشیابی و نقد اصطلاح نامه مبدأ قبل از ترجمه.

پیشنهادات سطح خرد (ادامه)

- تعامل نرم افزارسازان اصطلاح نامه ها با یکدیگر جهت جلوگیری از دوباره کاری و صرف هزینه های سنگین اقتصادی.
- ارتباط رسمی و حتی غیر رسمی تهیه کنندگان جهت تبادل تجربیات و بهره گیری از آن ها در مراحل مختلف تهیه اصطلاح نامه

Recommendations

پیشنهادات سطح کلان (ادامه)

- مشخص شدن جایگاه اصطلاح نامه ها به عنوان ابزار ذخیره و بازیابی اطلاعات در سیاست ملی اطلاع رسانی کشور.
- تبیین سیاست های تهیه اصطلاح نامه در شورای عالی اطلاع رسانی به منظور حمایت، هدایت و برنامه ریزی این فرایند علمی.

Recommendations

پیشنهادات سطح کلان (ادامه)

- تعیین ضوابط مربوط به صلاحیت تهیه کنندگان اصطلاح نامه در سیاست گذاری های مرتبط.
- نهادینه کردن فعالیت اصطلاح نامه سازی در سطح کشور به منظور فراهم آوری امکانات تخصصی، مالی و فنی برای نشر فعال، پویا و مداوم اصطلاح نامه ها.

Recommendations

پیشنهادات سطح کلان (ادامه)

- بهینه سازی نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات از طریق پویا کردن بخش نمایه سازی و بخش مرجع کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی جهت گردآوری مستندات مراجعان.
- آشناسازی متخصصان موضوعی و پژوهشگران با اصطلاح نامه و کاربردهای آن در محیط های اطلاعاتی

Recommendations

پیشنهادات سطح کلان (ادامه)

- بهینه سازی نظام های ذخیره و بازیابی اطلاعات از طریق پویا کردن بخش نمایه سازی و بخش مرجع کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی جهت گردآوری مستندات مراجعان.
- آشناسازی متخصصان موضوعی و پژوهشگران با اصطلاح نامه و کاربردهای آن در محیط های اطلاعاتی

Recommendations

*The First National Congress of Libraries and
Information Center in Medical Universities
Pathology & Treatment of Information Flow*

18-19 november 2014

نخستین همایش ملی کتابخانه ها و مراکز اطلاع رسانی

دانشگاه های علوم پزشکی

آسیب شناسی و آسیب زدایی جریان اطلاعات

۲۸-۲۷ آبان ماه ۹۳

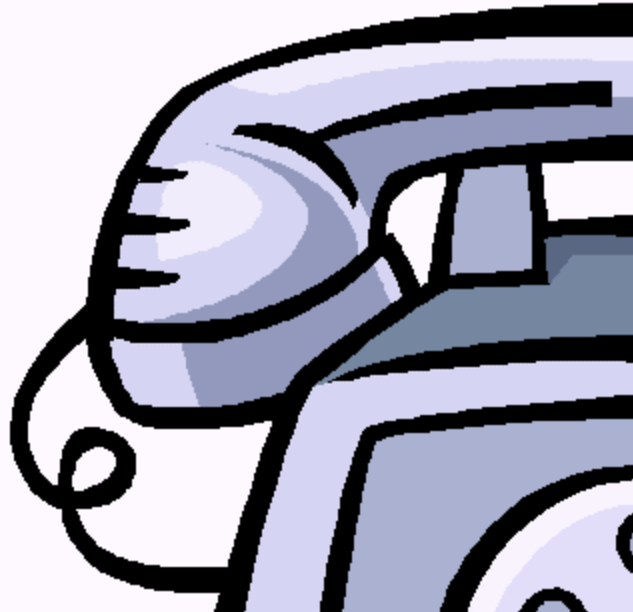
پیشنهادات سطح کلان (ادامه)

- حمایت و سفارش پژوهش در حوزه نقد اصطلاح نامه به صورت مداوم و پویا.
- بازنگری استاندارد ها با توجه به مختصات زبان فارسی و با در نظر گرفتن نیاز جامعه فارسی زبان.

Recommendations

Thank You for Attending!

- e-mail: kazerani.m@gmail.com
- 22718528-22718531